

2. RATA (11) int

Oba a jasne.

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Okrzyk wydawany w niebezpiecznej sytuacji przez kogoś oczekującego pomocy lub obrony: ratunku!*
(9) : *BierEz H; RejKup c8; [Mówi tonący:] Ia ginąc/ ná was Rátá/ wołam/ których wšzytkich pomoc wielka/ z ołobná koždégo OrzQuin A3v; KmitaSpit C; [Albertus A4v].*

W połączeniu szeregowym (1): [żona Putyfara oskarża kłamliwie Józefa o napaść:] Ach nieftotys prze Bog rata Na tak okrutnego kata [...] Bych lie była nie wydarła Mogł by mię był zbawić garła RejJóz F8.

Połączenia: »o rata« (1): [Woła tonący Piotr do Jezusa chodzącego po jeziorze:] O rátá moy/ miły Pánie/ boć iuż bárzo zle o mnie. RejPos 245.

»prze Bog rata« [szyk 2:1] (3): Poki tonie to wrzełcząc/ woła prze Bog rátá/ Iáko ołchnie wnet łkacząc/ vžrzyłz páná brátá. RejZwierz A5v; Pro Boha/ coź wždy džíaliśmy By ná gwałćie ták wołamy. Ieden przebog/ drugi rátá Woła iákby ginął z śwíatá. Ieden powiáda/ iż mdleię Drugi/ iż wpoły martwieię. MWilkHist C4v, C4v; [WujPosŚw 1584/136 (Linde)].

2. W funkcji rzeczownika lub czasownika niewłaściwego (2) :

Wyrażenie a. fraza: »rata swego (swoich)« = poprawa sytuacji [szyk zmienny] (2): [Mówi Juda, brat Józefa:] Acz nas było niełzczęćcie marnie vwiniło Tocz iego przyrodzenie [...] Ale też miłe łzczęćcie/ teraz łwoich rata Gdych my z łobą przyniełli tu młodłzego brata RejJóz N8v; DWá dzbany máłowáli/ ony łpołem płyną/ Czekáiąc rychłoli lie połpołu rozminą. Aż po chwili miedzyány/ rzekł do gliniánego/ Wierę pływńwá połpołu/ będye rátá łwego. Powiedzyał mu gliniány/ zle mi łpołu s toba/ Bo iáko wiátr powienie/ wnet lie nam tłuc z łobą. RejZwierz 117v.

ECB